

OBSAH

ÚVODEM	9
1. VELMOCI V MEZINÁRODNÍCH VZTAZÍCH.....	13
1.1 Pojem velmoci.....	13
1.2 K jednotlivým komponentům pojmu velmoci	14
1.2.1 Stát	14
1.2.2 Dominantní moc	15
1.2.3 Zájmy, hodnoty a ideje	17
1.2.4 Podstatný vliv	18
1.2.5 Dopady pro ostatní státy a pro mezinárodní společenství jako celek	19
1.2.6 Dynamika, labilita a fluktuace velmocí.....	22
2. VELMOCI V MEZINÁRODNÍM PRÁVU	27
2.1 Prázdňý mezinárodněprávní pojem?.....	27
2.2 Postavení velmocí v mezinárodním právu do 1. světové války.....	28
2.3 Postavení velmocí v Paktu Společnosti národů.....	32
2.4 Velmoci v Chartě Organizace spojených národů.....	40
2.5 Velmoci v soudobém partikulárním a obecném mezinárodním právu	54
2.6 Velmoci a mezinárodní soudy.....	64
3. VZNIK ČESKOSLOVENSKA A PRÁVO NÁRODŮ NA SEBEURČENÍ..	77
3.1 Od národního státu k národnostnímu principu.....	77
3.2 Zásada sebeurčení národů	81
3.3 Velmoci a 1. světová válka	85
3.4 Úloha národnostního a sebeurčovacího principu ve strategii vítěznych velmocí a praktické účinky	90
3.5 Čtrnáct bodů prezidenta Wilsona	92
3.6 Bod 10 Wilsonových bodů.....	94
3.7 Základní východiska československého sebeurčení	96
3.7.1 Nesamozřejmý „československý národ“	96
3.7.2 Dvě hlavní teze československého státoprávního programu	100
3.7.3 Klopotné hledání národního zájmu.....	103
3.8 Hlavní faktory úspěchu československé věci.....	106
3.8.1 Změna postojů vítězné koalice k nepřátelskému Rakousku-Uhersku	106

3.8.2	Zahraniční akce	107
3.8.3	Československé legie	109
3.8.4	„Uznání za národ“?	111
3.9	Vznik státu	114
3.10	Časové určení vzniku Československa	117
3.11	Hranice československého státu	123
3.12	Představy vítězných velmocí o novém československém státu	128
3.13	Malá reflexe Saintgermainské smlouvy v právním řádu a praxi československého státu	131
4.	ČESKOSLOVENSKO A MNICHOVSKÁ DOHODA	137
4.1	Partikulární kuriozita v obecném vzorci	137
4.2	Versailleská mírová smlouva coby akt vůle vítězů	139
4.3	Versailleská smlouva a poražené Německo	141
4.4	Postavení německých menšin	144
4.5	Československo a jeho národnosti: Fehlkonstruktion?	148
4.6	Nároky, postoje a právní postavení sudetských Němců uvnitř ČSR	155
4.7	Krystalizace mezinárodního rozměru sudetoněmecké otázky	161
4.8	Nejednoznačný, pružný předmět i účel vyjednávání Německa, Francie a Spojeného království o řešení sudetoněmecké otázky	163
4.9	Mnichovská dohoda	169
4.10	Provádění, dotřesy a dozvuky Mnichovské dohody	180
4.11	Mnichovská dohoda a teze kontinuity československého státu	187
4.12	Vývoj československé pozice v otázce neplatnosti Mnichovské dohody	190
4.13	Poznámky k neplatnosti Mnichovské dohody	195
4.14	Československo a Mnichovská dohoda	202
4.15	Neplatnost Mnichovské dohody v československo-německých vztazích	208
5.	INVAZE DO ČESKOSLOVENSKA V R. 1968, JEJÍ SOUVISLOSTI I NÁSLEDKY	213
5.1	Mlžný opar kolem mezinárodněprávní kontinuity ruského a sovětského státu	213
5.2	Opakovaná metamorfóza respektované velmoci v izolovaného antisystémového hráče	218
5.2.1	Carské Rusko	218
5.2.2	Meziválečné Rusko a Sovětský svaz	220
5.2.3	Neodolatelná slabost pro sféry vlivu	222
5.2.4	Sovětský svaz jako supervelmoc	225
5.2.5	Právní vztahy uvnitř sféry vlivu SSSR	228

5.2.6	Eroze velmocenského postavení SSSR a postsovětského Ruska.....	232
5.3	Otřesy uvnitř sféry sovětského vlivu po smrti Stalina.....	237
5.3.1	Hlavní politické změny po smrti Stalina.....	237
5.3.2	Vojenské, či politické řešení krizí v satelitních státech?.....	238
5.3.3	Východoněmecký a maďarský precedent.....	240
5.3.4	Maďarská otázka v OSN.....	242
5.3.5	Polský precedent.....	246
5.4	K příčinám srpnové invaze.....	249
5.4.1	Československo a Sovětský svaz.....	249
5.4.2	Ideologické „hovory před oponou“.....	250
5.4.3	Vojenské řešení.....	255
5.5	Invaze a okupace.....	259
5.5.1	Pojem.....	259
5.5.2	Úloha „zdravých sil“.....	260
5.5.3	Parametry.....	261
5.6	Mezinárodněprávní kvalifikace.....	264
5.6.1	Invaze popřela základní normy mezinárodního práva.....	264
5.6.2	Nešlo o vojenskou pomoc na žádost.....	268
5.6.3	Zmařená příležitost ke kvalifikaci v Radě bezpečnosti.....	270
5.6.4	Úskalí neinstitucionalizované kvalifikace.....	276
5.6.5	Částečné překrytí pojmů „ozbrojená (vojenská) intervence“ a „agrese“ a jeho následky.....	280
5.6.6	Definice agrese.....	281
5.6.7	Srpnová invaze byla agresí.....	283
5.6.8	Poznámky k většinovému hodnocení invaze v Radě bezpečnosti.....	286
5.7	Moskevský protokol.....	289
5.7.1	Politická kapitulace ČSSR.....	289
5.7.2	Obsah: mezi politickou konsolidací vojenského úspěchu a omezováním škod z politického neúspěchu agresora.....	291
5.7.3	Plnění Protokolu.....	294
5.8	Smlouva o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR.....	295
5.8.1	Postupný rozklad okupačního režimu v ČSSR.....	295
5.8.2	K obsahu a výkladu Smlouvy.....	298
5.8.3	Problematická „zákoutí“ Smlouvy.....	303
5.8.4	Překotné a improvizované projednání Smlouvy v Národním shromáždění.....	306
5.8.5	Provádění Smlouvy.....	307
5.9	Úplný odchod sovětských vojsk.....	310

5.9.1	Přehled hlavních událostí.....	310
5.9.2	Východiska a základy československé pozice v jednání o odchodu vojsk	311
5.9.3	Stopy československé pozice v Dohodě o odchodu sovětských vojsk	313
5.9.4	Problematičnost československé pozice	317
5.9.5	K udávané neplatnosti Smlouvy z 18. října 1968	318
	ZÁVĚREM.....	327
	SEZNAM A SLOVNÍK ZKRATEK	337
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	339